

La recerca a Andorra: una visió des de l'Arxiu Nacional d'Andorra

**Susanna Vela i Palomares
i Cinta Pujal i Carabantes**

Presentació de l'Arxiu Històric Nacional d'Andorra

L'any 1975, el Consell General crea per reglament els arxius nacionals d'Andorra amb la finalitat d'oferir una base documental a l'ensenyament i a la investigació històrica i, a la vegada, garantir i preservar el patrimoni documental d'Andorra. Des de l'any 1985, les dependències de l'Arxiu Històric Nacional són a l'edifici de Prada Casadet. Des del novembre de 1989, l'administració d'arxius d'Andorra forma part del Consell Internacional d'Arxius (ICA/CIA), màxima instància internacional en matèria d'arxius com a membres del grup A, categoria que acull les direccions centrals d'arxius o les institucions amb autoritat sobre el conjunt d'arxius d'un país.

Des de l'any 1995, l'Arxiu Històric Nacional forma part de l'Associació Internacional del So i de l'Audiovisual (AISA), institució que reuneix els centres d'arxiu d'audiovisuals.

L'any 1997 es defineix el model arxivístic de l'administració central d'Andorra i es posa en funcionament. El sistema d'arxius d'Andorra s'estructura a partir de l'Àrea d'Arxius del Departament de Cultura en: Arxiu Històric Nacional, Arxiu Administratiu, arxius de gestió i arxius centrals del govern d'Andorra.

L'àrea d'arxius imparteix les directrius per a la gestió dels arxius administratius i històrics; supervisa el funcionament dels arxius de gestió dels òrgans auxiliars i de l'administració; dissenya el conjunt arxivístic, regula i planifica l'activitat arxivística; proposa l'aprovació i l'elaboració de normes i reglaments de funcionament i controla la seva aplicació; proposa als organismes pertinents la creació d'òrgans consultius i de comissions assessores i de treball en tot allò relacionat amb els arxius de l'administració central i exerceix la funció inspectora –aspectes tècnics– dels equipaments i els edificis destinats a arxius.

Amb l'aprovació de la Llei del patrimoni cultural d'Andorra (12 de juny 2003) l'Arxiu Històric Nacional i l'Arxiu Administratiu queden englobats sota el nom d'Arxiu Nacional d'Andorra (ANA), el qual té per funcions recollir, conservar i difondre la documentació de l'administració de l'Estat i dels organismes i entitats que en depenen, i la documentació rellevant relacionada amb Andorra i la seva història. L'ANA dona suport tècnic a la resta d'arxius públics o d'interès públic del principat d'Andorra i vetlla per la conservació del patrimoni documental d'Andorra.

Des de la seva creació, l'Arxiu Històric Nacional porta a terme, mitjançant el microfilm de complement, la tasca de recuperació dels fons documentals que fan referència a Andorra i es troben en diferents arxius estrangers. Igualment, es recuperen fons documentals d'institucions públiques i privades, i fons d'arxius familiars i patrimonials d'Andorra.

L'Arxiu Històric Nacional s'estructura en les seccions següents: catalogació i inventari, conservació i restauració, atenció pedagògica i a l'usuari, laboratori fotogràfic i reprogràfic i administració.

L'adreça de l'Arxiu és la següent:

Arxiu Històric Nacional d'Andorra

Edifici Prada Casadet, 8-12

AD 005 Andorra la Vella

Principat d'Andorra Tel.: (00)376-861 889 - Fax: (00)376- 868 645

correu electrònic: ahncultura.gov@Andorra.ad adreça web: www.arxius.ad

Horaris: de dilluns a divendres: de 8.30 h a 17 h.

Dissabtes: de 9 h a 13 h.

Durant els mesos de juliol i agost: de 8.15 h a 14.45 h.

Cinta Pujal i Carabantes
*Antropòloga i responsable dels fons audiovisuals
de l'Arxiu Històric Nacional*

Amb aquest paper es vol aportar la visió que des de l'Arxiu, un dels centres de recursos historiogràfics, es té de l'estat de la recerca a Andorra.

En aquests darrers 15 anys bona part de la tasca realitzada –i de la que es porta actualment a terme– en recerca i investigació ha estat i és possible gràcies al concurs d'organismes oficials com l'Institut d'Estudis Andorrans, l'Àrea de Patrimoni Cultural, l'Arxiu Històric Nacional i la Biblioteca Nacional d'Andorra.

Els organismes privats de caràcter científic, que durant els anys setanta i vuitanta van reeixir en el context cultural andorrà, no han tingut continuïtat, i només en resten actius la Societat Andorrana de Ciències i el Cercle de les Arts i de les Lletres (amb els diferents cartells de premis).

A partir dels anys vuitanta vàrem assistir a l'augment del nombre de professionals dedicats a la història, increment sensible de la producció historiogràfica, dècada que va ser rica en monografies i àmplies col·laboracions conjuntes. Es van organitzar congressos, cursos monogràfics, universitats d'estiu, s'han dotat premis de recerca històrica i s'han publicat treballs de gran rigor científic, però a partir dels anys noranta no hem estat capaços, en cap àmbit, d'engrescar els joves en l'estudi necessari i imprescindible per solucionar les nostres mancances de recerca històrica, tot això en un moment en el qual disposem d'una part important de les nostres fonts documentals, bibliogràfiques i arqueològiques.

A partir dels anys noranta, la sensació de crisi professional ha anat en augment, i actualment podem definir la nostra historiografia com a tancada en si mateixa (no hi ha debat historiogràfic ni metodològic)¹, una recerca dirigida i centralitzada, bàsicament, per l'Àrea de Recerca del Patrimoni Cultural (investigació aplicada) i l'Institut d'Estudis Andorrans, amb dèficit de recursos destinats a la investigació, una tendència a l'especialització i la microanàlisi amb el que això significa de pèrdua de la visió de conjunt; no hi ha línies de recerca concretes i la manca de recursos humans i materials per afrontar la recerca s'agreuja per la manca d'interès que, en general, susciten les ciències socials en la nostra societat.

A títol d'informació que serveixin per a una reflexió, donem unes dades prou significatives:

- Des de l'any 1995 quedaven deserts els premis d'investigació patrocinats pel Consell General i el Govern en el marc dels Premis de la Nit Literària del Cercle de les Arts i de les Lletres, i no ha estat fins el 2003 que hi ha hagut un treball guanyador².

1. No fa pas massa i en la conferència oferta per Josep Maria Bosch i organitzada per la SAC es va fer palestra, entre d'altres aspectes, la necessitat de la revisió historiogràfica.

2. Robert Pastor, que no és historiador.

- Les publicacions periòdiques dedicades a difondre treballs d'investigació han anat desapareixent: el darrer número de Quaderns d'Estudis Andorrans data de 1996 i el darrer dels Annals de l'Institut d'Estudis Andorrans (Centre de Barcelona)³, de 1998.

- En 10 anys s'han llegit 7 treballs a la universitat (tesis i tesines)⁴ llegides en aquests darrers 10 anys.

- A les fornades d'universitaris que cada any ens proporcionen les universitats veïnes, no hi trobem pràcticament cap estudiant llicenciat en història i, enguany, no s'ha llicenciat ningú en aquesta matèria⁵.

Iniciatives des de l'Arxiu Nacional

Per estimular la recerca, es va creure convenient convocar uns ajuts per incentivar i potenciar la investigació històrica. Establir una dinàmica periòdica de col·laboració amb el Departament d'Educació en el disseny de programes educatius i, a més a més, continuar amb la tasca d'elaboració d'instruments de descripció per facilitar l'accés als documents.

Ajuts a la investigació

Amb aquests ajuts es pretén potenciar entre els joves llicenciats el treball en recerca històrica i fomentar la realització d'estudis històrics sobre Andorra.

Els requisits mínims que es demanen són: títol universitari superior, haver acabat els estudis de llicenciatura en els darrers quatre o cinc anys, estar o haver estat matriculat en els cursos de doctorat, l'aval d'un professor universitari o d'un investigador de reconegut prestigi. Els treballs es poden realitzar de forma individual o en equip. Aquells que escullin aquesta darrera modalitat gaudiran d'un únic ajut per a tot l'equip i hauran de nomenar un director-responsable del projecte. Per a l'elaboració dels treballs es disposarà d'un termini d'un any a comptar des de la notificació de la concessió de l'ajut. Aquest termini, i en cas que la proposta d'investigació ho requereixi, podrà prorrogar-se un any més.

Els treballs resultants que per la seva qualitat mereixin ser difosos es poden publicar en la col·lecció Monografies de Patrimoni Cultural o de l'Arxiu Històric Nacional, o en el producte editorial que el ministeri titular de la Cultura consideri més adequat.

3. L'IEA ha canviat d'orientació en les seves publicacions en especialitzar-se en ciència de la natura i sociologia: Hàbitats, Horitzó i Ciutadans.

4. F. Guiraud (1991), M.A. Ruf (1994), S. Vela (1995), Ch. Rico (1998), M. Camiade (2000), R. Viader (2000), O. Codina (2003): Comunicacions, arqueologia medieval, història de la ciència, romanització, demografia històrica (XVIII) i alta edat mitjana, respectivament.

5. Segons les dades proporcionades per l'Institut d'Estudis Andorrans ens els darrers cinc anys s'han llicenciat 5 persones. Curiosament actualment hi ha 14 persones cursant els estudis d'història.

El resultat de les edicions d'ajuts (enguany, la quarta) és un treball sobre el paper de la dona a l'edat mitjana (de Maïte Martí), un altre sobre la propietat comunal i el procés de privatització de la mateixa durant els segles XVIII-XIX (de Sebastià Villalón) i, el darrer, un estudi sobre la criminalitat al segle XVII (de Lars-Martin Pohle). Enguany, la quarta edició de la convocatòria ha quedat deserta.

Col·laboració amb el Departament d'Educació

La necessitat de fer més interactiu el coneixement de la història als alumnes de tots els sistemes educatius d'Andorra a partir de la metodologia emprada en els estudis de recerca històrica, coincideix amb la voluntat de l'Arxiu Històric Nacional de donar a conèixer el seu patrimoni documental i la tasca social i cultural que realitza. Aquesta realitat fonamenta la col·laboració amb l'Àrea de Formació Andorrana del Departament de Sistemes Educatius, en un programa conjunt que pretén assolir els objectius següents⁶:

- Donar a conèixer a l'alumne les tasques i funcions pròpies d'un arxiu i presentar els principals continguts informatius que s'hi poden trobar.
- Introduir l'estudiant en la metodologia i el procés de la recerca històrica.
- Fer assolir a l'alumne-investigador uns nivells d'informació i continguts a fi de permetre l'anàlisi, comparacions i conclusions objectives i subjectives sobre un aspecte concret de la història d'Andorra.
- Convertir als alumnes en investigadors i usuaris de l'arxiu.
- Introduir els coneixements d'història d'Andorra a partir dels continguts informatius presents en la documentació històrica.

El que es pretén és preparar els futurs investigadors, sensibilitzar-los en el coneixement i el respecte vers el patrimoni i donar les informacions científiques adequades als programes de formació andorrana i a l'Escola Andorrana.

Les fonts de la història: els arxius

Actualment comptem amb un fons d'arxiu que està inventariat i/o catalogat en un 65%, microfilmada en un 65% i en un 40% restaurat. S'han editat 17 instruments de descripció (inventaris, catàlegs i guies). En format electrònic es pot consultar i descarregar, a través del web de l'Arxiu, 21 catàlegs i inventaris de

6. Els continguts dels tallers són: Orígens i evolució històrica de la classificació i conservació de la documentació, tasques pròpies d'un arxiu; tipus d'arxius segons la seva procedència, les tipologies documentals, i treballs concrets sobre la societat tradicional, els òrgans judicials, la convivència ciutadana, la Nova Reforma de 1866, religiositat i mentalitats...

diferents fons documentals. Des de principis d'any es pot consultar la base de dades del fons audiovisual des del web de l'arxiu i a finals d'aquest any es podrà consultar la base de dades de fotografia. Pel que fa al resultat del web, l'any 2003, el 63,31% de les consultes les van realitzar usuaris estrangers, i el 28,71% usuaris d'Andorra.

Per part de l'Arxiu s'ha fet i s'està fent un esforç per difondre els fons documentals que custodiem, però no sabem l'efecte que té en la recerca, en el sentit de produir un material científic que pugui ser divulgat. Així i tot, des de l'any 2000 les consultes a l'Arxiu no han fet més que augmentar (un 60%): no només s'ha incrementat el nombre d'usuaris sinó el nombre de visites periòdiques (s'ha fidelitzat l'usuari). El potencial informatiu no es tradueix en nous usuaris i sobretot en investigadors i/o historiadors.

Els usuaris i investigadors

Qui està investigant?

El perfil actual de l'usuari és el d'un home de més de 40 anys que, malgrat tingui estudis superiors, no és un llicenciat en història⁷, i fa recerca per motius personals (familiars) i pel plaer de conèixer aspectes del passat.

Durant l'any 2004, les consultes a l'Arxiu han estat 839, que representa un lleuger increment respecte a l'any 2002, de 91 consultes. Aquest any hem continuat amb un petit augment de les visites d'usuaris, encara que això no s'ha reflectit en el nombre de nous usuaris, sinó en el nombre de visites periòdiques a l'AHN, essent aquest any 142 les persones diferents que han passat per l'arxiu (12,3 % menys respecte a l'any 2002).

Pel que fa al fons més consultat aquest any, correspon als arxius del Consell General, i en segon i tercer lloc trobem els fons notariaus, els fons d'arxius i biblioteques estrangers i, finalment, els arxius parroquials.

El web de l'Arxiu ha rebut 27.422 visites, un 63,31% correspon a usuaris estrangers i el 28,71% correspon a usuaris andorrans. D'aquestes consultes s'han imprès un total de 5.485 pàgines que es relacionen amb l'existència dels catàlegs i dels inventaris dels fons diferents de l'Arxiu al web.

La valoració que fem de l'augment de la presència d'usuaris a la sala de consulta és moderadament positiva. És necessari estimular i potenciar la recerca i el coneixement històrics. Amb la convocatòria dels ajuts de recerca històrica del ministeri titular de la Cultura mitjançant l'Arxiu Històric Nacional s'espera que la recerca i la investigació adquirirà més rellevància. Cal insistir també en la col·laboració amb el Ministeri d'Educació, Joventut i Esports, pel que fa a la

7. Set usuaris en front dels tres investigadors professionals; un 30%.

confecció de materials pedagògics i educatius i al disseny de programes educatius, tenint en compte el potencial documental i humà existent.

Els estudiants d'història

A les fornades d'universitaris no trobem pràcticament cap estudiant llicenciat en història: l'any 1999 es van llicenciar dues persones i enguany cap⁸. A banda de ser pocs, aquests estan poc formats en tècniques de recerca i utilització de fonts històriques, i per tant no les poden explotar al cent per cent, comptant en general amb pocs coneixements.

Pel que fa a la Universitat d'Andorra, per virtuals que siguin els estudis de ciències socials, no hi ha cap tipus de lligam amb organismes com l'Arxiu i la Biblioteca per poder plantejar pràctiques de ciències historiogràfiques, o simplement per organitzar visites per veure un bocí important dels recursos documentals i bibliogràfics que té Andorra.

Aquesta situació es tradueix en una manca de treballs: no tenim obra general de referència, no disposem de repertoris cronològics de càrrecs institucionals, no tenim estudis d'història eclesiàstica ni del dret, no s'ha analitzat l'evolució històrica de les nostres institucions, desconeixem aspectes com l'accés a la terra i les pautes d'organització de l'espai agrari i rural, no tenim dades suficients publicades sobre la ramaderia, no disposem d'un estudi de les transformacions socials del segle XX⁹, ni de les polítiques (revolució del 1933), de la situació d'Andorra en èpoques entre guerres, no tenim biografies dels andorrans que han destacat, etc. Els períodes més estudiats corresponen al passat més llunyà, a la prehistòria i, com a molt, a alguns aspectes de l'alta edat mitjana.

No volem, però, oferir un panorama pessimista; ens queda molta feina per fer, molts aspectes de la nostra comunitat i molts períodes per estudiar, tant del passat com del present.

Cal continuar amb la renovació de la recerca i de la seva necessària difusió per poder resoldre els interrogants que tenim plantejats, del nostre passat i present, un objectiu certament ambiciós però no impossible.

Tenim una feina molt important a fer des de dintre dels propis serveis, que és de coordinació de programes de recerca, comunicació interdepartamental, estudis pluridisciplinars, trobar nous investigadors, noves fonts, reinterpretar la història.

8. Jordi Guillaumet ja va alertar sobre aquest fet en "Algunes consideracions sobre la historiografia d'Andorra, aproximació a la baixa edat mitjana", a *El llibre de la Terra*, un llibre de privilegis. Arxiu Històric Nacional. Andorra, 1997, pàg. 81-91.

9. Malgrat que existeixin dos magnífics treballs d'economia i d'història econòmica: J.M. Bricall i M. Jesús Lluelles.

Tot i això, la nostra història és molt rica. Rica en documents, rica en informació, rica en personatges, rica en esdeveniments, rica en relacions internacionals i, des de fa uns anys, compta amb uns recursos econòmics considerables per estudiar el nostre passat. Però, malauradament, no és rica en material humà per afrontar aquesta assignatura pendent que és conèixer els fets, les actuacions, les motivacions, les reaccions, les estratègies i les actituds dels nostres predecessors i avantpassats.

Podem dir que hi ha una certa "desertització" en la recerca?.

Annex 1: Estat dels fons d'Arxiu

L'estat actual del patrimoni documental d'Andorra és, en funció de la seva procedència, i considerant que la documentació en format original que actualment està custodiada a l'Arxiu Històric Nacional està catalogada i es conserva en les millors condicions de conservació i d'accés, el que es descriu a continuació.

1. Administració central

1.1. Consell General

L'any 1982 es va realitzar la transferència a l'Arxiu Històric Nacional d'una part de la documentació dels subfons de la Secretaria del Consell i de la Casa de la Vall (6 ml), la continuació lògica de l'Arxiu de les Set Claus.

En no disposar de sèries completes, l'Arxiu no pot procedir a la classificació del fons documental del Consell General. Per fer-ho, aquest ha de transferir documentació anterior al 1981, un total de 130 ml, de documentació que actualment és conservada a les dependències de la Sindicatura sense cap tipus d'ordre, classificació o descripció.

1.2. Govern d'Andorra

A Andorra els arxius són l'assignatura pendent de la reforma i la modernització de l'Administració pública¹⁰. Si es vol assegurar la preservació del patrimoni documental generat i rebut pel Govern és necessari implantar un sistema integral de la documentació, i per fer-ho, en primer lloc s'ha d'aprovar el sistema arxivístic del Govern i planificar les diferents fases i pautes de treball. Si persisteix la situació actual de manca de recursos humans i materials és impossible portar a terme els treballs, no només d'ordenació i classificació física de la documentació, sinó també els de normalització i control de la documentació, com l'elaboració dels instruments de control i recuperació de la documentació

10. Només s'han portat a terme 3 actuacions: un estudi per avaluar la situació dels arxius administratius del Govern l'any 1996; la creació el 1998, de la Comissió d'Avaluació de la Documentació (CAD), i el contracte de dues arxiveres itinerants per racionalitzar la gestió i la composició dels arxius administratius dels departaments, des del 1999 (organització parcial dels arxius de Presidència i d'Ordenament Territorial, Medi Ambient, Salut i Benestar Social i Indústria).

que permetin la gestió integral de la documentació i assegurin d'una banda l'eficàcia dels processos administratius i, de l'altra, la conservació d'una part important del patrimoni documental d'Andorra.

1.3. Tribunals de justícia

El Tribunal de Corts (XIV-1960) i els processos de la batllia francesa (1930-1970) són els fons judicials transferits a l'Arxiu Històric Nacional¹¹. A partir de l'aprovació de la Constitució el sistema judicial andorrà canvia i, entre els canvis, es comença a informatitzar part dels processos judicials, principalment els tribunals de batlles. Restava un buit de 20 anys de documentació per descriure i conservar en condicions, documentació que pertany a tots els tribunals, des dels batlles al Tribunal Superior de Justícia.

1.4. Ràdio i televisió d'Andorra

La conservació dels documents produïts per les ràdios i televisions d'Andorra no està explícitament garantida per la Llei de la radiodifusió i televisió pública, que diu que els serveis de radiodifusió i de televisió d'Andorra són serveis públics de caràcter essencial, de titularitat estatal, gestionats directament per una societat pública de titularitat estatal anomenada Ràdio i Televisió d'Andorra, SA. En cap cas ni l'ens, ni la societat gestora tenen en consideració l'organització d'un arxiu, o la necessitat de formar part del patrimoni nacional com a obra de creació produïda al país i per tant subjecta a l'aplicació del Reglament del dipòsit legal (1980).

El Consell d'Europa aprovà el 2001 la Convenció europea relativa a la protecció del patrimoni audiovisual, per assegurar la salvaguarda del patrimoni audiovisual europeu i la seva revalorització com a forma d'art i memòria del nostre passat per a la recuperació, la conservació i la posada a disposició, per a finalitats culturals, científiques i de recerca, d'imatges en moviment d'interès general. Entre els mecanismes per garantir aquesta salvaguarda tenim el dipòsit legal o el dipòsit voluntari organitzant campanyes de recuperació.

1.5. Institucions històriques

Entenem per institucions històriques, bàsicament, les vegueries episcopal i francesa. Es tracta de la documentació produïda per una autoritat administrativa en el decurs de les seves funcions, que més tard han estat transferides a l'Administració andorrana; aquesta transmissió de poders, de responsabilitats i de competències a un nou Estat no ha anat acompanyada de la transmissió, necessària, de títols, proves i informacions per poder-les exercir.

La documentació de la Vegueria francesa (90 ml) es troba conservada als Arxius Diplomàtics de Nantes, i la documentació de la Vegueria episcopal enca-

11. Resta per transferir els processos de la batllia episcopal (1930-1973) - en procés d'inventari i mecanització - i un volum de documentació que pertany a les batllies episcopal i francesa (1882-1960).

ra es troba a Andorra. Caldria plantejar la recuperació d'aquests fons documentals integrants del nostre patrimoni amb els representants dels dos coprínceps i iniciar un procés d'incoació de declaració de BIC.

2. Administració local

2.1. Comuns i quarts

La documentació que pertany a l'administració local i que té consideració històrica (amb més de 50 anys d'antiguitat) es troba descrita i microfilmada. El problema principal ve donat per la manca de locals condicionats per assegurar la conservació de la documentació i l'accés a la informació¹².

Manquen per recuperar els arxius dels quarts d'Anyós-l'Aldosa (quart mitger), Ansalonga, Escàs, la Massana (el Pui i el Puial), Llorts, Pal, Sispony i Sornàs.

3. Entitats públiques

Desconeixem els volums documentals i l'estat de descripció i de conservació de fons documentals d'entitats públiques com la CASS, FEDA i STA. Aquest estat de desconeixement s'estén a les entitats que gestionen pistes d'esquí comunals (Arinsal, Pal, Soldeu-el Tarter)¹³ i aquelles que estan participades per capital públic.

Els arxius hospitalaris estan controlats pel que fa a la sèrie d'històries clíniques, però desconeixem l'estat de la documentació de caràcter administratiu. Els arxius de centres escolars semblen estar controlats, almenys pel que fa a l'Escola Andorrana. Desconeixem l'estat dels arxius dels centres congregacionals i dels centres dependents de les administracions espanyola i francesa.

4. Arxius privats

4.1. Administració eclesiàstica

Els arxius parroquials són uns dels fons més ben descrits, encara que resten fons per descriure i microfilm¹⁴. L'AHN compta amb microfilm de complement dels llibres de registre parroquials fins a l'any 1830. És necessari signar un conveni amb l'Església, posant al dia el conveni que es va signar el 27 de juliol de 1980 entre el Consell General i la Mitra per ampliar la tipologia documental –respectant la composició dels fons documentals eclesiàstics– i ampliar els anys d'accés (75 anys d'antiguitat en lloc dels 150 anys actuals).

4.2. Arxius familiars i patrimonials

Des de l'any 1982, l'Arxiu Històric Nacional ha recuperat 36 arxius familiars

12. Els dos únics comuns que comptem amb un arxiu normalitzat i amb personal tècnic al seu càrrec són el d'Encamp i el d'Escaldes-Engordany.

13. S'haurà de ser especialment vigilant amb aquestes entitats en processos de privatització futurs.

14. Andorra la Vella, Canillo i Ordino.

i patrimonials. Pel que fa a les intervencions futures de l'AHN en arxius familiars seria interessant poder elaborar un cens d'arxius familiars, i un cop realitzat, plantejar una campanya de recuperació gran i única.

4.3. Arxius d'entitats privades

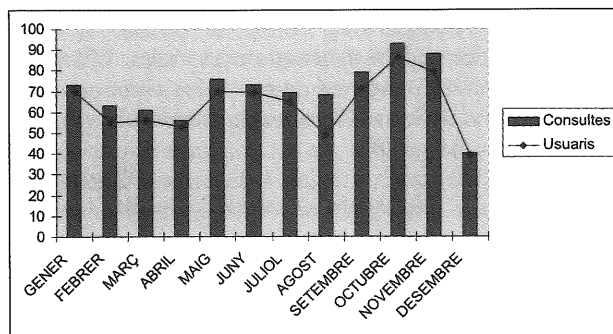
Actualment, l'Arxiu només compta amb els fons de dues empreses (Tabacalera Andorrana i SAETDE). Pel que fa a les intervencions de l'AHN en arxius d'entitats privades seria interessant poder elaborar un cens d'arxius a partir de l'avaluació dels diferents sectors econòmics –és evident que difícilment s'arribarà a tothom– i un cop realitzat, plantejar un projecte de recuperació amb la implicació econòmica de les empreses dels diferents sectors implicats.

4.4. Partits polítics i entitats sense ànim de lucre

Només comptem amb els fons de dos partits polítics¹⁵ i tres corporacions associatives civils¹⁶. La intervenció de l'AHN en aquest sector ha de seguir els mateixos paràmetres que els exposats anteriorment. De fet, actualment es conserven els llibres d'actes per precepte legal (Llei qualificada d'associacions, 28/12/2000).

Annex 2: usuaris i investigadors

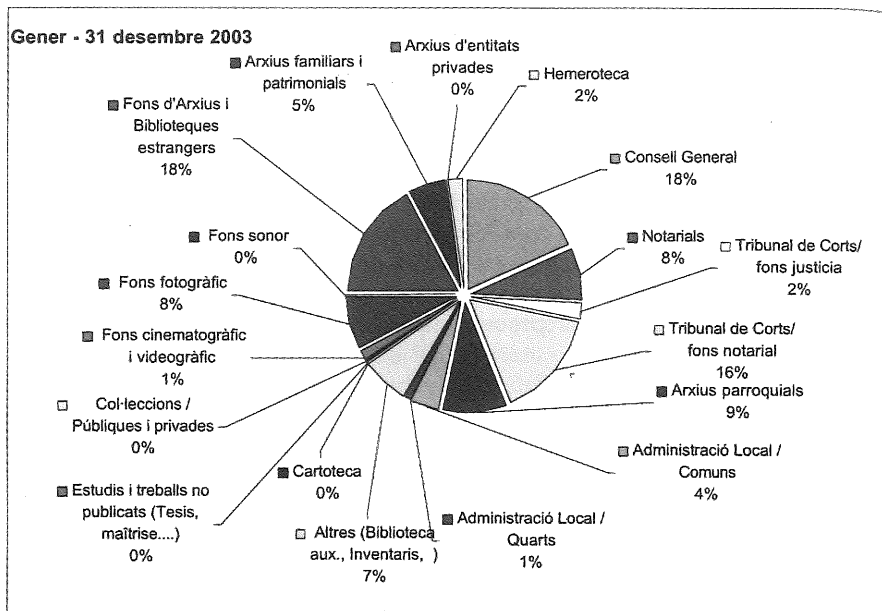
Durant aquest any, les consultes a l'Arxiu han estat 839, que representa un lleuger increment respecte a l'any 2002, de 91 consultes. Aquest any hem continuat amb un petit augment de les visites d'usuaris, encara que això no s'ha reflectit en el nombre de nous usuaris, sinó en el nombre de visites periòdiques a l'AHN, essent aquest any 142 les persones diferents que han passat per l'arxiu. (12,3 % menys respecte a l'any 2002).

15. Els ja dissolts Agrupament Nacional Democràtic i Iniciativa Democràtica Nacional.

16. La Consòrcia de casats d'Andorra la Vella, la Germandat de Sant Roc i Sant Sebastià i el Centre moral i recreatiu d'Andorra la Vella.

Pel que fa al fons més consultat aquest any, correspon als arxius del Consell General, i en segon i tercer lloc trobem els fons notarial, els fons d'arxius i biblioteques estrangers i, finalment, els arxius parroquials.

El web de l'Arxiu ha rebut 27.422 visites, un 63,31% correspon a usuaris estrangers i el 28,71% correspon a usuaris andorrans. D'aquestes consultes s'han imprès un total de 5.485 pàgines que es relacionen amb l'existència dels catàlegs i dels inventaris dels fons diferents de l'Arxiu al web.

Susanna Vela i Palomares
Historiadora i cap de servei de l'Arxiu Històric Nacional